

Satiksmes ministrija

SATIKSMEŠ NOTEIKUMU PĀRKĀPUMU SODU APMĒRA IETEKME UZ CEĻU SATIKSMES NEGADĪJUMIEM

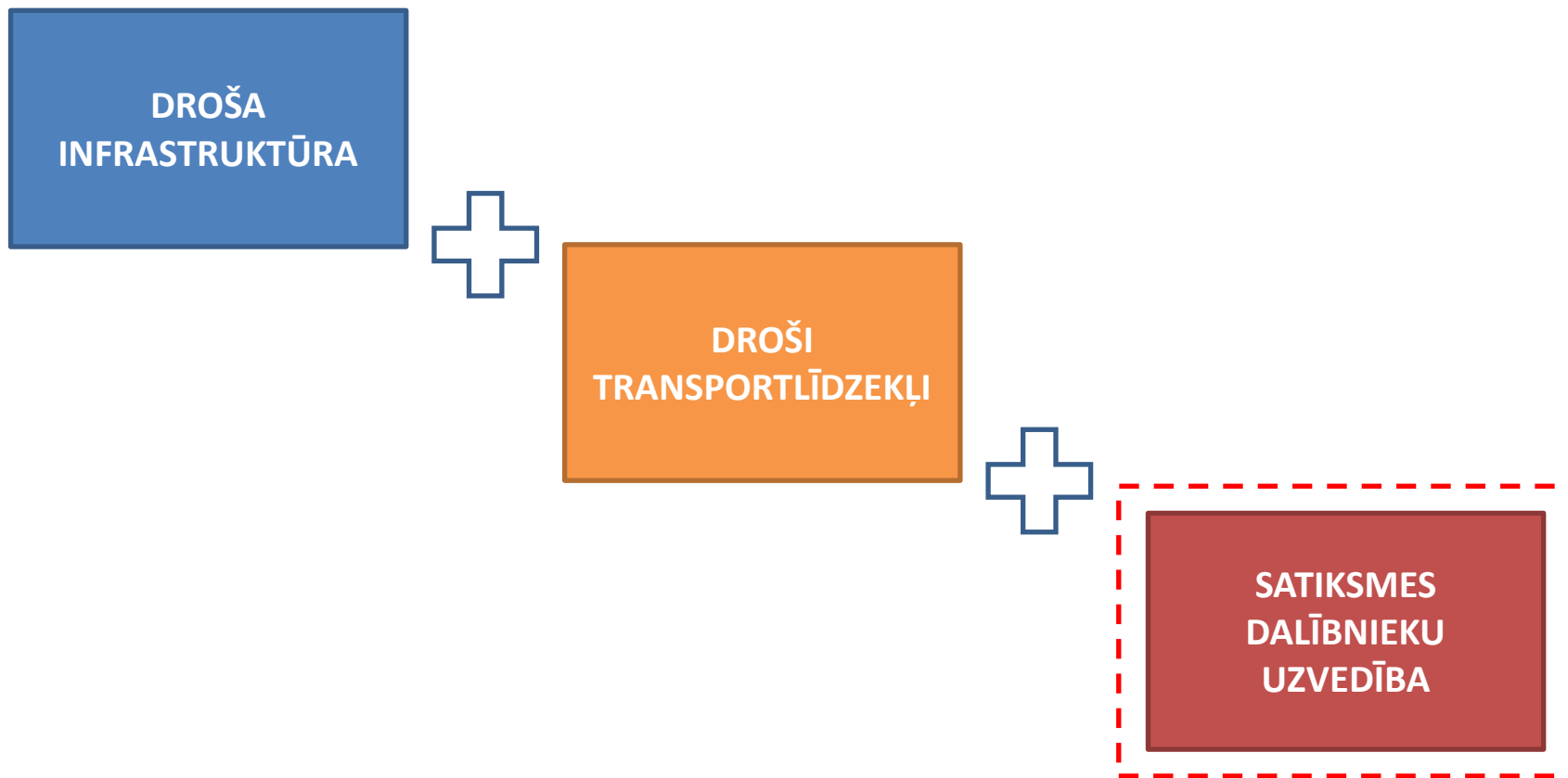
Klāvs Grieze
Satiksmes ministrijas
Autoceļu nodaļas vadītājs

Ceļu satiksmes drošības padomes domnīca 2020.gada 2.oktobrī

Satiksmes ministrija

CEĻU SATIKSMES DROŠĪBA

Satiksmes ministrija

SATIKSMEŠ DALĪBNIEKU UZVEDĪBA

SPĒJA VADĪT
TRANSPORTLĪDZEKLI

PROFESIONĀLI
TRANSPORTLĪDZEKĻU
VADĪTĀJI

TRANSPORTLĪDZEKĻU
VADĪTĀJU APMĀCĪBA

NOTEIKUMU IZPILDES
UZRAUDZĪBA

PAREDZĒTI SODI

IZKLAIDĪBA

ĀTRUMA
PĀRSNIEGŠANA

DROŠĪBAS JOSTU
IZMANTOŠANA

Satiksmes ministrija

SATIKSMEŠ DROŠĪBAS POLITIKAS REZULTĀTI

	Bojā gājušie uz 1 milj. iedzīvotājiem			Uzlabojums 2018-2019	Uzlabojums 2010-2019
	2010	2018	2019		
Latvija	103	78	69	-12%	-39%
Lietuva	95	62	66	6%	-38%
Igaunija	59	51	39	-22%	-34%
ES	67	52	51	-2%	-23%

Satiksmes ministrija

ĀTRUMA PĀRSNIEGŠANA

Ātruma pārsniegšana ir noteicošais faktors 30% no letālajiem ceļu satiksmes negadījumiem.

Apmēram 40-50% vadītāju pārsniedz atļauto braukšanas ātrumu, un 10-20% to pārsniedz par vairāk nekā 10 kilometriem stundā.

Ātruma pārsniegšana palielina ne tikai negadījuma risku, bet arī varbūtību, ka negadījums būs smags vai pat letāls.

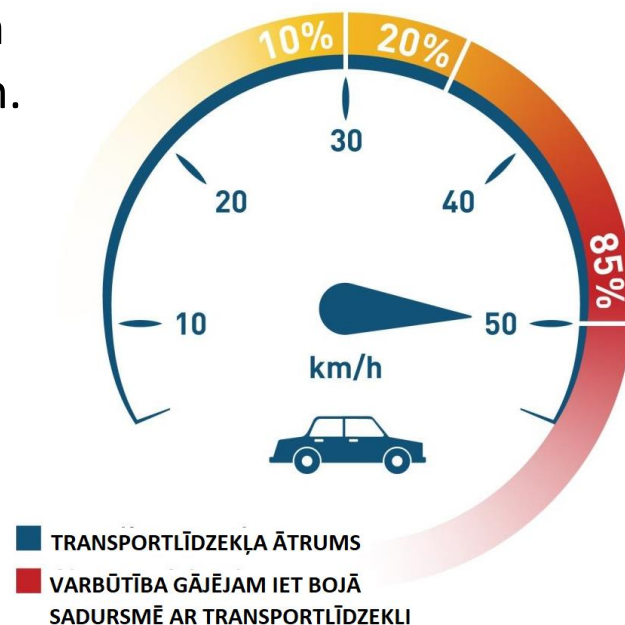
Satiksmes ministrija

ĀTRUMA PĀRSNIEGŠANA

Vispārējs vidējā ātruma pieaugums ir tieši saistīts gan ar avārijas iespējamību, gan ar avārijas seku smagumu.

1% vidējā ātruma pieaugums par 4% palielina letālu avāriju risku.

Gājēju nāves risks pieaug 4,5 reizes vidējam ātrumam pieaugot no 50 km/h līdz 65 km/h.

World Health Organization

World Health Organization Road traffic injuries

<https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/road-traffic-injuries>

SOURCE: Cities Safer by Design (2015)

Satiksmes ministrija

SODU APMĒRI ES PAR SATIKSMES PĀRKĀPUMIEM

Ieskatam tiek izmantota portālā <https://speedingeurope.com/> apkopotā informācija*.

Tiek apskatīti šādi sodu apmēri par:

- atļautā ātruma pārsniegšana par 21km/h, kad atļautais braukšanas ātrums ir 50 km/h;
- Mobilā telefona izmantošanu vadot transportlīdzekli;
- Apdzīšanas aizlieguma neievērošanu;
- Sarkanā luksofora signāla neievērošanu.

*iespējama datu neatbilstība starp portālu <https://speedingeurope.com/> un faktiskajiem sodu apmēriem valstīs.

<https://speedingeurope.com/>

Satiksmes ministrija

SODU APMĒRI ES PAR SATIKSMES PĀRKĀPUMIEM

Sodu apmēri tiek apskatīti:

- salīdzinot tos starp ES valstīm vienkārši savā starpā un pret vidējiem rādītājiem Eiropas Savienībā;
- salīdzinot tos starp ES valstīm savā starpā ņemot vērā pirktspējas paritāti (PPP) jeb izmantojot tā saucamo «Big Mac» indeksa principu.

ES vidējais pēc PPP koriģētais IKP uz vienu iedzīvotāju ir 31 100 eiro

Latvijas pēc PPP koriģētais IKP uz vienu iedzīvotāju ir 21 600 eiro, jeb 69% no ES vidējā.

<https://speedingeurope.com/theburger/>

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_10_10/default/table?lang=en

eurostat

Satiksmes ministrija

SODU APMĒRI ES PAR SATIKSMES PĀRKĀPUMIEM

Valsts	CSNg mirušie/milj. iedz, skaits					Kopā, EUR	Vidēji par sodu, EUR	Pret ES vidējo sodu apmēru	Pret ES vidējo sodu apmēru, ņemot vērā
Islande	17	300	300	150	220	970	243	139%	107%
Norvēģija	20	944	184	756	756	2 640	660	377%	262%
Igaunija	39	400	200	400	800	1 800	450	257%	307%
Lietuva	66	86	30	115	115	346	87	50%	61%
Latvija	69	160	100	55	140	455	114	65%	94%
Bulgārija	89	25	25	25	50	125	31	18%	34%
Rumānija	96	80	65	100	65	310	78	45%	65%
Vidēji ES:	48,52	189	115	186	211	701	175		

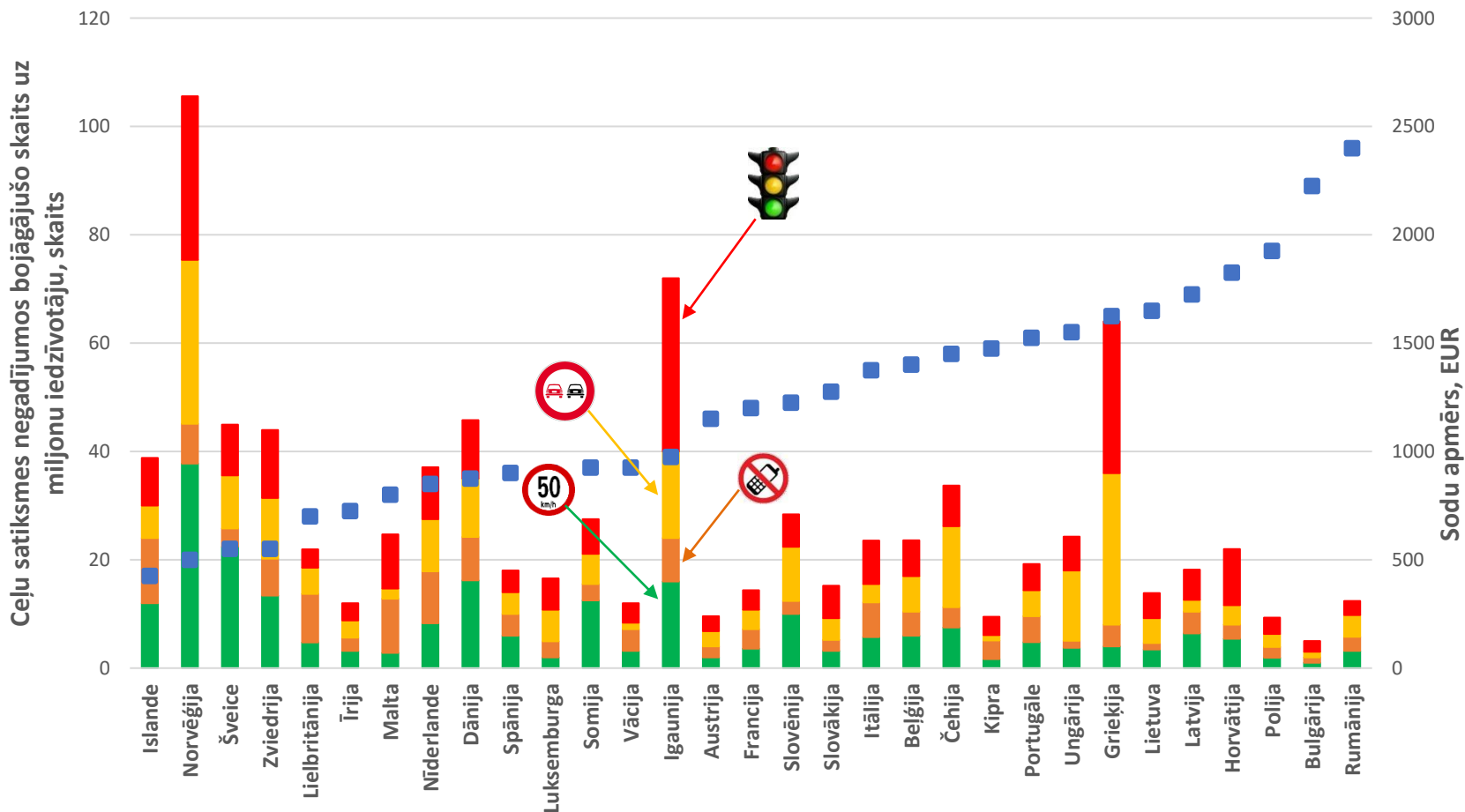
*iespējama datu neatbilstība starp portālu <https://speedingeurope.com/> un faktiskajiem sodu apmēriem valstīs.

<https://speedingeurope.com/theburger/>

Satiksmes ministrija

SODU APMĒRI ES PAR SATIKSMES PĀRKĀPUMIEM

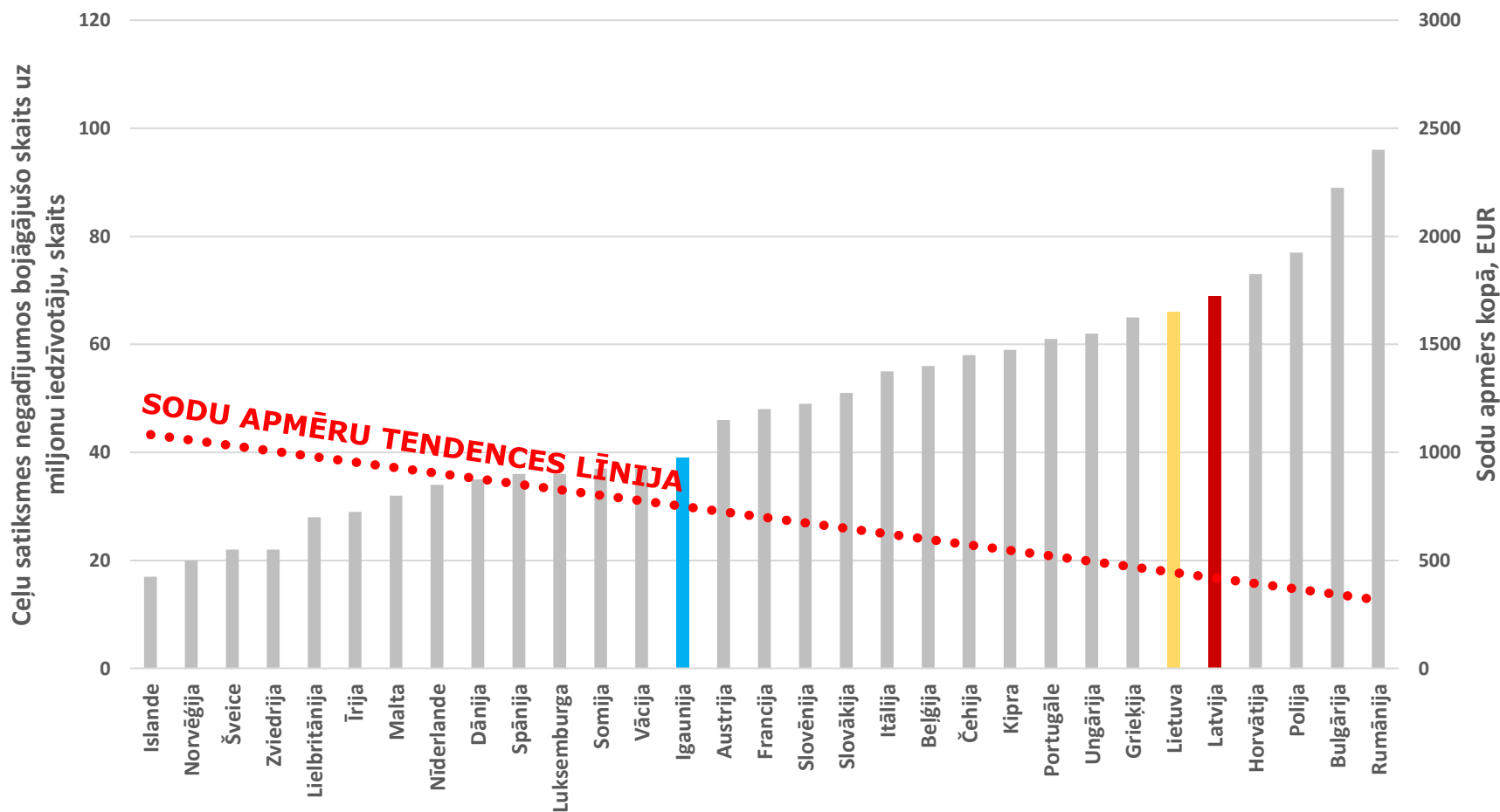
* iespējama datu neatbilstība starp portālu <https://speedingeurope.com/> un faktiskajiem sodu apmēriem valstīs.

<https://speedingeurope.com/theburger/>

Satiksmes ministrija

SODU APMĒRI ES PAR SATIKSMES PĀRKĀPUMIEM

* iespējama datu neatbilstība starp portālu <https://speedingeurope.com/> un faktiskajiem sodu apmēriem valstīs.

<https://speedingeurope.com/theburger/>

Satiksmes ministrija

SECINĀJUMI NO PĒTĪJUMIEM PAR SODU APMĒRU PALIELINĀŠANAS IETEKMI

Sodu apmēru palielināšana:

- par apmēru līdz 50% - nerada iespaidu uz pārkāpumiem
- par apmēru no 50-100% - samazina pārkāpumus par 15%
- par apmēru virs 100% - palielina pārkāpumus par 4%

- samazina visu negadījumu skaitu par 5-10%
- samazina letālo negadījumu skaitu par 1-12%

- samazina ātruma pārsniegšanas pārkāpumus, sarkanā luksofora signāla pārkāpumus un drošības jostas izmantošanas pārkāpumus.

- minimāli vai vispār neietekmē recidīvismu

- ir efektīva tikai kombinācijā ar ievērojamu kontrolējošo institūciju vai tehnisko līdzekļu klātbūtni

- progresīvu sodu apmēru ieviešana var ievērojami samazināt satiksmes negadījumu skaitu – pat līdz 45%

Satiksmes ministrija

DISKUSIJA

1. VISPĀRĒJA SODU CELŠANA

**2. PROGRESĪVU SODU PIEMĒROŠANA ATKĀRTOTIEM
PĀRKĀPUMIEM**

**3. LIKVIDĒT AR TEHNISKO LĪDZEKLI FIKSĒTO PĀRKĀPUMU
TOLERANCI (SODI NO +10KM/H)**

Satiksmes ministrija

Paldies!